

Förtroendenämnden Blekinge
Förtroendenämndens kansli
Ronny Andersson

2012-05-31

Dnr

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Psykologiskt omhändertagande, en viktig del i medicinska PM och liknande

Förtroendenämnden behandlade år 2011 nära 450 patientärenden. Efter att kansliet utrett de individuella ärendena, anmäls samtliga vid nämndens sammanträden under året. Nämndens kansli sköter den dagliga kontinuerliga kontakten med och återföringen till verksamhetschefer, patient-säkerhetsavdelningen, m fl, både i enskilda ärenden och med sammanställningar av olika slag. Nämndens uppgift är framför allt att se mönster och tendenser i sammanställningarna, och, som Lag om patientnämndsverksamhet mm föreskriver, "bidra till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet i hälso- och sjukvården".

Majoriteten (56 %) av ärendena rör olika aspekter av vård- och behandlingsfrågor, medan bemötande är en betydligt mindre andel, c:a 6 – 7 % årligen. Några av dessa ärenden har dock väckt förvåning hos nämnden, när verksamheten i vissa fall inte alls kunnat förstå eller känna igen patienternas beskrivning av den stress och psykologiska belastning man upplevt i svåra situationer, utan att få hjälp och stöd. Nämnden bad i ett ärende Etiska rådet att yttra sig, och förutom att se på det enskilda ärendet, gjorde rådet också några mera allmänna reflektioner och kommentarer om vikten av ett gott psykologiskt omhändertagande i vårdens alla delar. Nedan citeras direkt ur rådets yttrande.

Psykiskt lidande/smärta och risk för psykologisk belastning/ skada bör alltid bedömas och vägas in vid bedömning av vårdbehov. I prioriteringssammanhang på olika nivåer beaktas troligen inte alltid att en svår psykologisk belastning kan vara ett kriterium som bör ge högre prioritet för vårdinsats och resurstilldelning.

En förhållandevis liten insats i form av noggrann information och psykologiskt stöd tidigt i skedet, kan ge ökad trygghet, påskynda somatisk återhämtning och förebygga långsiktigt psykiskt lidande. Brister i psykologiskt stöd kan dessutom påverka patienters förtroende för vården negativt, vilket kan leda till att man i framtiden undviker att söka vård, även om det behövs.

De resurser som bedöms nödvändiga under hela processen, måste säkras innan en planerad behandling påbörjas. I detta bör också ingå planerad uppföljning.

I alla vårdprogram/riktlinjer bör också markeras, att behovet och formen för psykologiskt/psykosocialt omhändertagande har övervägts och i förekommande fall tillförts, anpassade efter problemets art och grad. Evidensbaserat stöd för detta finns; t.ex. SBU-rapport 144 (Ottosson: Patient-läkarrelationen, N&K 1999).

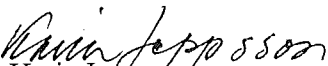
Redan i den så kallade Hippokratiska eden formulerades ansatser om vad som är god kvalitet inom hälso- och sjukvården; Aldrig skada, ibland bota, ofta lindra, alltid trösta. Detta kommer till tydligt uttryck i den lagstiftning som gäller för svensk sjukvård idag. Vården och behandlingen skall så lång det är möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Patienten skall ges individuellt anpassad information om sitt hälsotillstånd och om de metoder för undersökning, vård och behandling som finns. Patienten skall visas omtanke och respekt. Inte minst i Patientsäkerhetslag (SFS 2010:569) och i Socialstyrelsens "Din skyldighet att informera och göra patienten delaktig – handbok för vårdgivare, verksamhetschefer och personal" (2012) görs det tydligt vilka rättigheter patienter har och vilket ansvar sjukvården har i fråga om patientmedverkan, information, delaktighet, gott och respektfullt bemötande och uppföljning.

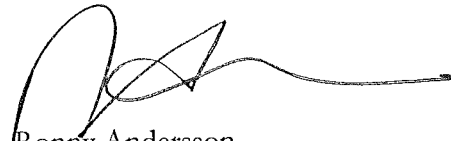
Frågan om psykologiskt omhändertagande som en del i alla vårdprogram, medicinska riktlinjer, PM och liknande, bör enligt Etiska rådets mening byttas upp centralt inom hela landstinget.

Förtroendenämnden har inte inblick i dokument av detta slag, men har kunnat konstatera, att igenkännande av ett gott psykologiskt omhändertagande uppenbarligen inte är en självklarhet. Nämnden konstaterar, att det är viktigt med ett bra stöd till personalen i dessa frågor. Vid sitt sammanträde 2012-04-17 § 20 behandlade nämnden ärendet, och beslutade att ta initiativ i enlighet med Etiska rådets förslag.

Förtroendenämnden föreslår med hänvisning till ovanstående, att Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdrar åt samtliga förvaltningar att tillse, att i alla vårdprogram, medicinska riktlinjer, PM och liknande ska framgå, att överväganden om behov av psykologiskt/psykosocialt omhändertagande och insatser har gjorts, och att dessa insatser i förekommande fall skrivs in i respektive dokument.

Förtroendenämnden Blekinge

Karin Jeppsson
Ordförande

Ronny Andersson
Verksamhetschef